

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul fon „Libertatea” cu adăugate sale „Foare interesante”, „Cămin de glorie „Bobirnacii” și broșurile „Spicuri Economice”, este pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economiști: numai 6 cor. la an. „Lib.” cu „Foara Int.” și „Economist” 8 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Revista națională politică.

Apare LUNIA ȘI JOIA

Inserțiuni:

1 pag. 20 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserțiunile ce se dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă. Inserțiunile ce și abonamentele, să plătesc înainte.
 == Manuscrisurile nu să dau înapoi. ==

Lupta cu Rușii.

Rușii au intrat în Ungaria prin strâmtoarele Carpaților, la Uzsok, Toronya și Körösmező, dar au fost respinși de trupele noastre, până dincolo de Fenyvesvölgy și Okörmező. Din Munkács au plecat trupe de întărire, cari se vor uni cu trupele din comitatul Ung. Dinspre Sinna de asemenea au pornit trupe de ajutor.

In GALIȚIA, armata austroungară stă gata pentru lupta crâncenă ce se va începe acugi la poalele puternicei cetăți: Przemysl.

Armata germană a generalului Hindenburg înaintează învingătoare în Rusia, pregătindu-se pentru un mare atac, pe un front de 500 kilometri.

Lupta uriașă din Franca,

între armata germană și armata franceză, unită cu trupele engleze și cele belgiene, — tot ține și acum. Germanii în centru (la mijloc) dau nainte. Catatea Verdun e asaltată cu vehemență din partea artileriei germane, după-ce una din întăriturile din jos de Verdun, a căzut.

Cu Sîrbii

se dau acum lupte pe pământ sîrbesc, după-ce trupele austroungare au intrat în Sîrbia, preste râurile Drina și Sava. Sîrbii atacă din răsuputeri, dar ai nostri apără cu vitejie locurile cucerite odată.

La granița Sandjacului trupe sîrbești și muntenegrene au reușit să străbată în Bosnia, — s'au făcut însă pașii de lipsă, ca să fie alungați și de acolo.

Mersul războiului.

Cîmpurile de bătae ale războiului european, sunt azi următoarele:

I. Cîmpul de luptă din *Francia*, unde de cîteva săptămîni e în curgere uriașă luptă între *armata germană* și armatele franceze și engleze. Germanii bombardează forturile *Verdunului* și *Reimsul*, până cînd la aripa dreaptă a Nemților și în centru se dau cele mai întetite lupte.

II. Cîmpul de luptă din *Belgia*, unde armata germană acum a început bombardarea puternică cetăți dela marginea Belgiei spre mare: *Antwerpen*, pe care o apără armata belgiană și trupe engleze.

III. Cîmpul de luptă din *Rusia*. Armata generalului german *Hindenburg*, alungînd din Prusia răsăriteană armata rusească ce intrase acolo, urmărește, acum pe Ruși pe pămînt rusesc prin ținutul *Suwalki*, pregătindu-se de un mare atac, pe un front de 500 de kilometri, împotriva Rușilor.

IV. Luptele între Ruși și armata austroungară unită cu trupele germane, la hotarele din sus ale Galiției apusene și în Rusia, pe țărmiile rîului *Vistula*. Aici armatele întovărășite alungă pe călăreții ruși pe amîndoi țărmiile *Vistulei* în jos.

V. Cîmpul de luptă din *Galiția*, unde armata austroungară, răsărind pe cetatea *Przemysl*, stă față în față cu armata rusească, așteptînd atacul Rușilor.

VI. Luptele la poalele *Carpaților*, în Ungaria. Trupe rusești din armata rusească din Galiția, au năvălit prin mai multe locuri, peste *Carpați*, în Ungaria, dar au fost respinse de trupele noastre pîn' la hotar, iar pe cele ce năvăliseră prin pasul (strîmtoare) *Ussok* din *Carpați*, le-au alungat trupele noastre pînă afară din țară, la *Sianki* în *Galiția*.

VII. Cîmpul de bătae cu *Sirbii* și *Muntenearii*. Toate trupele austroungare duse împotriva *Sirbiei*, luptă azi pe pămînt *sîrbesc*, trecînd ele peste rîurile *Drina* și *Sava*

în *Sirbia*. Trupe mai mici sîrbești au trecut și ele, une și une, în *Bosnia*, pe aproape de graniță, dar s'au luat măsuri ca să fie alungate de acolo.

VIII. Războiul pe mare.

Lupte între *flote*, nu s'au dat încă. Ici coala se mai întîmplă mici ciocniri între vase singuratice de războiu, scufundîndu-se unele pe altele.

Iată acum știrile mai însemnate:

Lupta din Francia.

Berlin, 28 Sept. — (*Oficioasă*). Statul major german vestește în sara de 27 Septembrie:

Pe cîmpul de bătae din Francia starea a rămas și azi *neschimbată*.

Berlin 28 Sept. — În luptele cu Francezii, de ieri nu s'a schimbat nimic. Germanii își păstrează toate pozițiile cucerite în fața *Verdunului*, ba au mers puțin și înainte. În centru s'au dat lupte crîncene cu Francezii. Aripa dreaptă germană a respins învingătoare atacurile franceze și engleze.

— Berlin 28 Sept. — „*Vossische Zeitung*“ scrie următoarele despre luptele dintre *Bapaume* și *Verdun*:

Dacă vrem să judecăm starea războiului din Francia, trebuie să zicem, că ea e cu mult mai priincioasă pentru armatele germane și din zi în zi devine tot mai bună. Incercările Francezilor de a încunjura aripa dreaptă germană, au fost zădărnice. La mijloc trupele germane încet-încet au dat înainte, avînd din cînd în cînd și izbînde mai mici.

La aripa stîngă tunurile germane au făcut să înceteze buiburile tunurilor din lanțul forturilor din spre *Verdun* și s'a început atacul asupra înălțimilor de pe lîngă rîul *Maas*. Sfirșitul luptelor nu va mai întîrzia mult, iar semnele sunt de așa, că: armatele germane vor ieși învingătoare.

Starea armatei germane în Franța.

Berlin, 28 Sept. — În săptămîna din urmă trupele germane au înaintat binîșor. Intre rîurile *Oise* și *Maas*, luptele

au durat cîteva zile, dar după aceasta a venit știrea îmbucurătoare, că dușmanul e silit să se apere. Starea germanilor s'a îmbunătățit tot mai mult, avînd și succese destul de însemnate.

Pozițiile de acum ale Nemților sunt foarte greu de cucerit, aceasta o recunoaște și *Wilhelm Maxwell*, trimițătorul știrilor de pe cîmpul de luptă, al ziarului „*Daily Telegraph*“, cînd scrie:

Germanii au un însemnat favor prin aceea, că trupele franceze-engleze, care îi atacă, au de a se lupta cu piedeci naturale foarte grele, dar și mai mult noroc au germanii cu groaznicile șanțuri de apărare ce le formează băile de peatră dintre *Leigne* și *Compiègne*. Băile acestea, din cari se scoate în timp de pace piatra albă ca laptele, sunt acum în mâinile germanilor, cari nu de băi le folosesc, ci de întărituri, de șanțuri uriașe, după cari se poate ascunde o armată întreagă, ca să puște dela adăpost asupra dușmanului. A ataca întăriturile de băi de peatră, n'are nici un rost, căci a pușca asupra lor înseamnă a-ți risipi gloanțele scumpe și a-ți pierde vremea. Impotriva acestor întărituri, cari se întind în depărtare de mai multe mîle, nici chiar artileria (tunările) franceză nu poate avea izbîndă.

Din rezultatele germanilor mai însemnat e acela, că toate forturile franceze din jos de *Verdun*, fiind atacate de germani, au încetat de-a mai pușca, din tunurile de cetate.

Catedrala din Reims

Germanii, fiindcă Francezii au avut în vîrfurile turnului preafumoasei Catedrale din *Reims* o stațiune pentru șpionarea inamicului, au bombardat pînă și cu tunurile cele grele biserica-catedrală făcîndu-o ruină, pentru ce Francezii și-au ridicat cuvîntul, și au protestat împotriva acestei fapte a armatei germane.

Acum vine vestea din *Rotterdam*, că foile engleze scriînd despre bombardarea minunatei catedrale spun că biserica n'a fost de tot stricată și ruinată prin gloanțele de tun. Guvernul francez a fost rău înfor-

mat cînd a spus la toată lumea, că biserica din *Reims*, e o ruină. A suferit ea stricăciuni, nu-i vorbă, dar aceea nu se poate zice, că e total nimicită. Fereștile sunt stricate și în lăuntru ei lucrurile de lemn s'au nîmicit. S'au prăpădit și vre-o cîteva icoane și stilpi sculptați dar turnul și alte părți din ea au rămas neatînse. Picturile au fost duse de Nemți încă pe timpul cînd Nemții fuseseră în *Reims*.

Ce-a fost lemn, aproape tot a ars și gloanțele de tun numai coperișul l'au stricat. Paguba e destul de mare, dar totuși nu e atît de mare cum se credea la început.

*

Bombardarea de nou a cetății Reims.

M. Frankfurt 29 Sept. — „*Frankfurter Zeitung*“ dă știrea Agenției „*Havas*“, care spune, că Germanii alaltăeri au început de nou bombardarea cetății franceze *Reims*. Lupta în Franța e tot în curgere. Mai crîncenă e lupta la aripa dreaptă germană. Francezii au tactica (planul) pe care au avut-o la ponzii în lupta dela *Mukden*, față de aripa *Kaulbars*, și voesc să încunjure armata germană și să cucerească linia *Saint-Quentin—Charleroi—Namur*, ca de aici să silească aripa dreaptă germană și centrul să se retragă repede la hotarele Belgiei și spre rîul *Maas*. Pentru linia aceasta, — amîndoauă părțile făcînd pregătiri mari, se vor da lupta hotărîtoare în curînd.

De altă parte Nemții încă voesc să cucerească o linie, linia: *Vignelles—Saint-Mihiel*. Deaceea caută ei legătura cu aripa din răsărit lîngă *Verdun*, și se nîzuesc spre înălțimile de pe lîngă rîul *Maas*, în apropiere de *Chaton-Chatel*.

*

Tunurile mari germane, în fața Verdunului.

Frankfurt 28 Sept. — Și telegramele din Londra recunosc, că tunurile mari germane cu glonțul de 42 de centi stau în fața întăriturilor dela *Verdun*. Tunurile sunt zidite în pămînt și de cîteva zile s'a început bombardarea forturilor și cu aceste tunuri

*

S'a început bombardarea Antwerpen-ului

(în Belgia).

— Biroul ung. de tel. publică următoarea știre sosită de la cartierul general german în 30 Sept:

La aripa dreaptă germană au avut loc până azi lupte, cari au rămas nehotărâte. În front între Oise și Maas domnește liniște. Armata noastră, care atacă forturile de-alungul râului Maas, a respins din nou atacurile franceze venite din spre Verdun și Toul.

Artileria noastră a deschis ieri focul împotriva forturilor de la Antwerpen. Un atac al Belgienilor în contra liniei noastre de încungiuare a fost respins.

În Rusia am zădărnicit înaintarea Rușilor spre ținutul Suvalki, peste râul Njemen.

Artileria noastră grea a început ieri focul contra cetății Ossowiec.

*

Impăratul Vilhelm și Franța

Viena, 29 Sept. Ziarele din New York (America) scriu, că Eckhardt noul ambasador german din Mexico, care nainte de a pleca din Germania, a fost în audiență la împăratul Vilhelm, sosind la America, a spus, că împăratului Vilhelm nici prin gând nu-i trece să lase capitala Franței, Parisul, necuprins de armata germană. „Impăratul, — zice Eckhardt, ani de-arîndul s'a nîzuit să ajungă în prietinie cu Franța, și în mai multe rînduri a făcut încercări pentru susținerea păcii, dar n'a reușit.“

*

Ajutor englez.

Londra, 29 Sept. — (Prin Berlin). Ministrul președintele Asquit, în o vorbire ținută la Dublin a spus, că primul transport de tupe din Indii va fi adus la Marseille, în Franța. În Angila s'au înștiințat de bună voe (voluntari) la miliție: 500.000 de oameni.

*

Brüssel,

capitala Belgiei, cucerită de germani, nu voește să plătească despăgubire de războiu.

Berlin, 30 Sept. — „Lokalanzeiger“, publică despre neînțelegerea ce s'a ivit între deregătoriile militare germane și senatul orașului Brüssel, următoarele:

Guvernatorul militar al orașului Brüssel, contele Lutwitz a afișat azi placate prin oraș prin cari face cunoscut publicului că va lua măsuri stricte față de locuitorii din oraș, dacă senatul din Brüssel nu va plăti ratele restante din despăgubirea de războiu dictată de Germania. Conducerea militară a întrerupt orice pertractare mai departe cu senatul.

Se știe că despăgubirea de aceea nu se poate încasa în Brüssel, fiindcă locuitorii orașului nu voesc să plătească sumele aruncate pe ei. Unii zic, că publicul e sărac, și n'are de unde plăti.

Se va cerceta lucrul. Deocamdată comanda militară a scos din slujbă pe primarul orașului, Max, pentru-că n'a îndeplinit porunca militară, înlocuindu-l cu noul primar: Lemonier.

Lupta cu Sîrbii.

Budapesta, 29 Sept. — (Știre oficioasă).

După lupte îndârjite, ce au ținut mai mult de patrusprezece zile, și în cari trupele noastre au trecut de nou peste râurile Drina și Sava, pe cîmpul de luptă cu Sîrbii s'a făcut o mică pauză.

Toate trupele noastre sunt pe pămînt sîrbesc acum, apărîndu-se în pozițiile cucerite prin lupte sîngeroase, împotriva dîrzelor atacuri sîrbești, cari se țin lanț, dar cari mai totdeauna se sfîrșesc cu însemnate pierderi din partea Sîrbilor.

În luptele din urmă am luat de la Sîrbi 14 tunuri și mai multe mașini de pușcat. Numărul prinsonerilor e mare, tot așa și al fugarilor.

Știrile despre atacurile Sîrbilor și Muntene-grenilor în Bosnia, spun că trupe mai mici de ale Sîrbilor și Muntene-grenilor au năvălit în ținutul hotarelor

Sandjacului, fiind acest ținut aproape părăsit de trupele noastre.

S'au făcut însă pașii de lipsă ca să fie scoși și de acolo.

Lupta pe mare.

Roma, 28 Sept. — Ministrul marinei franceze a înștiințat în sfatul ministerial ținut la Bordeaux, — unde se află acum guvernul francez, — că flotta franceză a dus prin Marea Adriatică la Antivari mai multe tunuri grele și un corp de artilerie. Armata aceasta are de gînd să cuprindă Lovcen-ul, ca de acolo să bombardeze apoi forturile și orașul Cattaro.

Intrările de la Cattaro au fost bombardate cu succes.

Știrile date de Austrougaria, spun altcum, — scriu foile italiene, cari publică aceeaș știre. Din acestea reiese, că flotta franceză n'a avut nici un succes la Cattaro, că abia a dat cîteve pușcături și s'a depărtat.

Genf, 29 Sept. — Din Newyork se vestește:

Pe mare a fost o ciocnire între un încrucișetor englez și un vas de războiu german, — după cum spune știrea sosită din Mobile (Alabama). Corabia germană după o luptă bravă, s'a scufundat. Lupta între ele s'a încins la o depărtare de 18 mille de St. Andrews, pe mare.

Lupta în aer.

Roma, 28 Sept. — O știre din Petersburg descrie zborul cel mai de pe urmă al vestitului zburător rus, căpitanul Nesterov.

Căpitanul Nesterov a fost trimis, să șpioneze în zbor așezarea trupelor austrougare. S'a urcat cu mașina lui de zburat la o înălțime foarte mare de-asupra trupelor dușmane, cînd de-odată a văzut venind spre el o altă mașină care se nizuia să ajungă cu orice preț de-asupra lui. Era o mașină de zburat a armatei austrougare, care anume a fost trimisă să doboare jos pe îndrăznețul zburător rus, după ce la o înălțime așa de mare ar fi fost zadarnice toate pușcăturile soldaților, după

aeroplan, căci nu era cu puțință să-l ajungă glonțul.

Zburătorul austroungar a reușit să se ridice cu mașina sa de-asupra Rusului și a încercat de acolo să puște asupra lui, ca să-l doboare la pămînt. Căpitanul rus însă, cu istețime a încunjurat toate pușcăturile, așa că nu l'a nimerit nici un glonț și era să scape. Atunci aviatorul austroungar, cu repeziciunea fulgerului, s'a aruncat cu mașina sa asupra aeroplanului rusesc, la o înălțime de peste 1000 de metri. Într'o clipită aeroplanelor din vazduh, ciocnindu-se, s'au prăbușit amîndouă la pămînt, făcîndu-se puzderii, iar pe cei doi zburători încăerați în vazduh, i-au scos morți și ciungăriți de sub ronciurile aeroplanelor.

Mai nou.

Din strîmtoarea (pasul) Uzsok, Rușii sunt alungați.

Budapesta, 30 Sept. — Din Ungvár se vestește:

Ieri după amiază a sosit din Uzsok la Ungvár un oficer de rang mai mare din statul major, care căutînd pe fișpanul comitatului Ung, contele Sztáray, i-a spus acestuia oficios, că trupele noastre în decursul nopții, precum și ieri dimineață, în luptele din jurul Uzsok-ului, au avut izbîndă și le-a reușit să alunge pe dușman până peste hotar la Sianki, în Galizia.

Intreagă strîmtoarea Uzsok din Carpați e de nou în mînile noastre. În luptele de la Uzsok Rușii au avut pierderi mari. În comitatul Ung, nu mai este nici un soldat rus.

Trupele de la graniță primesc într'una trupe de întărire.

Atacarea Rușilor

de către armata austrougară unită cu trupele germane.

Budapesta, 30 Septembrie. (Oficioasă).

În urma noielor lupte începute de armata austrougară unită cu trupele germane, Rușii se retrag pe amîndoi țărmii râului Vistula. Lîngă Bieț ai nostri au risipit o trupă de călăreți ruși. De la râul Vistula în sus, armatele întovărășite alungă mai multe trupe de călăreți ruși.

Intre Germani și Ruși.

Berlin, 28 Sept.

»Lokalanzeiger» are următoarea știre:

După pauza de care au avut mare lipsă trupele germane, s'a pornit de nou atacul cu mare putere, împotriva Rușilor.

Cîmpul de luptă e acum pe pămînt rusesc. Bialistoc-Grodno-Olita-Mosajki e linia pe care va înainta atacul Germanilor.

Linia aceasta de bătae se va întinde cam peste cincisute de kilometri.

Soartea cetăților Ossovieț și Libau se va hotărî în vremea cea mai scurtă.

În jurul întăriturilor moderne dela Ossovieț, bubue deja tunurile germane.

Din ținuturile mocirloase ale Prusiei răsăritene, lupta a trecut acum în părțile rusești: Lomșa și Suwalki.

Armata generalului rus Samsonov, zdrobită la Tannenberg, nu se mai ivește.

Un comandant din armata lui Hindenburg a spus următoarele ostașilor sei:

Până acum ne-am făcut datoria în cea mai deplină măsură, să nu uitați însă, că avem încă din greu de lucru. Dacă până acum ați fost bravi, de aci înainte trebuie să fiți necruțători în atacuri.

*

Armata germană spre Rusia.

Berlin, 28. Sept.

»Vossische Zeitung» a primit următoarea telegramă din Kopenhaga:

»Tagens Nyheter» din Stockholm scrie că »Daily Telegraph» din Londra a primit următoarea știre dela un trimis al seu la Petersburg:

„Aici nu mai trage nime la îndoială că planul germanilor s'a schimbat. Comanda armatei germane va lăsa pe cîmpul de luptă cu Francezii, numai atîta armată cîtă e de lipsă pentru apărarea hotarelor, iar toată ceialaltă putere a ei o va duce împotriva Rusiei, în marele atac ce se pregătește acum.

În Prusia răsăriteană stau gata de pe acum vre-o 11 corpuri de armată

germană în număr de 600 000 de oameni și numărul acesta crește din zi în zi.

Împăratul Wilhelm s'a hotărît zilele acestea că comanda cea mai înaltă a armatei germane, contra Rușilor, o va lua el însuși.»

»Vossische Zeitung» adaugă la știrea aceasta:

— Ei, da bine mai cunosc Englezii puterea armatei germane și planurile împăratului Wilhelm!

Lupta cu Rușii la poalele Carpaților.

Budapesta 28 sept. — (Știre oficioasă). Deoarece legătura de telefon cu comuna Ökörmezö s'a întrerupt, s'a putut vedea la publicul nostru o oarecare neliniște. După știrile primite azi, spre graniță au plecat însă trupe noi, prin ceea ce starea se va fi schimbat de tot și n'avem pentru ce ne face gînduri.

O știre din izvor demn de crezi din Ungvár, spune că ieri au fost lupte în jurul comunei Malomrét și azi am respins de nou pe Ruși pîn' la Uzsok. Știrea nu e încă întărită.

Pe valea dela Turjaremete trupele noastre din comitatul Ung, au căutat legătură, — și poate că au și găsit — cu trupele trimise din Munkács. Se spune că dinspre Szina ar fi sosit miliție numărăoasă. Trenurile umblă pîn' la stațiunea Csontos.

Budapești Tudosító vestește în 28 Sept. noaptea: Prin strămtorile Carpaților și azi s'au dat lupte cu Rușii. Rușii au fost împinși napoi pîn' la hotar, așa că nici într'un loc n'au izbutit să străbată mai în lăuntru decît marginile dela graniță.

Viitorul cel mai apropiat va arăta că: e vorba de simple încercări de neliniștire, pe cari trupele noastre dela hotar le vor respinge cu ușurință, ori de vr'un atac mare al armatei rusești, în care caz o parte din armata noastră din Galiția va lua aici lupta cu Rușii. La tot cazul pentru respingerea vreunui atac al armatei rusești în țară, avem puterea armată de lipsă la îndemînă.

Budapesta 29 Sep. »Budapesti Tudosító» dă știrea:

La Körömezö lupta cu Rușii e în curs. După cît suntem încunoștințați, în apropiere de Ökörmezö trupele noastre au împins napoi pe Ruși. În comitatul Ung, pîn' la stația Csontos trenul merge. Din Csontos au plecat monteri la Fenyvesvölgy ca să direagă telegraful stricat. Din asta se vede că au reușit să respingă pe Ruși pînă dincolo de Fenyvesvölgy.

In Galiția

lupte mai mari nu s'au dat de un timp încoaci, au fost însă ici colo ciocniri fără multă însemnătate între trupe mai mici. Așa o ciocnire e și cea dela podul Sieniawei.

Ciocnirea de la podul Sieniawei.

Cracovia 24 Sept. — Nova Reforma scrie despre ciocnirea dela podul Sieniavei (în Galiția, lîngă riul San), următoarele: Din partea armatei austro-ungare erau cam trei batalioane, vre-o trei tunuri și niște călăreți.

Rușii erau la vre-o două corpuri de armată, avînd și tunuri grele. Ai noștri s'au întins frontul cît s'a putut de tare, ca să facă pe Ruși să creadă, că stau în față cu vre-o cîteva regimente. S'a pornit focul și trei zile s'au ținut ai noștri, făr' să aibă pierderi mari în fața puterii covârșitoare rusești.

Cînd s'a apropiat apoi artileria (tunărimea) rusească, ne-am tras încet-încet napoi preste podul de lemn și la depărtare de 2 kilometri ne-am oprit într'o pădure. Rușii veneau după noi: înainte călăreții, după ei tunurile și pe urmă cam un batalion de infanteriști. Cînd au ajuns pe podul de lemn dela Sieniava, deodată, explodînd dinamita pusă de ai noștri sub pod, — cu o bubuitură puternică, întreg podul a fost zvirlit în aer. Cîți Ruși or fi fost pe pod și pe lîngă pod, toți s'au prăpădit.

Pe cei ce trecuseră podul fără să li se întîmple ceva, i-am luat în focul mașinilor de pușcat, așa că puțini au putut scăpa din ei. Rușii de dincolo de pod nu ne-au mai urmărit mai departe.

Perderile Rușilor.

Berlin 28 Sept. — Perderile Rușilor se spune că sunt cu mult mai mari de cum se credea pînă aci, în luptele cu Germania și cu Austro-ungaria. Se dă cu socoteala că sunt cu totul nimicite pînă acum: 6 corpuri de armată, 2 brigăzi de vînători, 6 regimente de rezervă și 2 regimente de călăreți. În luptele de pe la lacurile Mazuriene, au căzut peste 150.000 de Ruși, unii morți, alții ajunși în prinsoare. Armata rusească dela răsărit e cu totul împinsă napoi în Rusia.

Ținuta României.

Ziarele maghiare au adus știrea, că în sfatul de ministri ținut săptămîna trecută la București, fiind de față și Regele Carol, s'a hotărît de nou, ca România să rămîie încă neutră (neamestecată) în războiul european.

— Față de unele zvonuri de prin ziarele bucureștene, cu privire la pacea dela București, foaia oficioasă a guvernului român: »Viitorul», scrie următoarele:

România în pacea încheiată la București, nu era legată de anume linii de hotare, de cît atît, întru cît ele asigurau o cumpănă de lipsă țării noastre.

Această cumpănă România era datoare s'o apere — în forma ei de acum, — numai atîta vreme, cît ea putea crede, că era cu putință să rămînă neschimbată

Dar dacă războiul european în urmările lui de mîne, ar putea aduce după sine o schimbare în hotarele de azi ale uneia sau alteia dintre țările balcanice, folosul și binele românesc este: ca cumpăna balcanică să fie adusă la loc pe temeiul schimbărilor făcute, tocmai pentru că cumpăna, de fapt, să rămînă aceeași și în forma ei nouă, ori cari ar fi liniile de hotare în viitor.

Chemarea

unui nou Consiliu de Coroană în România.

Cetim în »Ziua»: Sfatul de ministri ținut Sîmbătă, a hotărît ca ieri Miercuri (30 Sept.

n.) să aibă loc un nou consiliu de Coroană. La acest sfat au luat parte toți ministrii, președinții corpurilor legiuitoare, capii partidelor de opoziție cu câte doi fruntași, d-nii P. P. Carp și Th. Rosetti.

Consiliul de Coroană va da de știre: dacă România trebuie să iasă din neutralitate (neamestecare în războiu), examinând toate pertractările diplomatice de până acum

În același timp se vor cerceta împrejurările și garanțiile, pentru cazul când România își va păstra neutralitatea, și dacă acestea sunt potrivite dorințelor României.

— În urma consiliului de ministri, ținut Joi sara, s'a stabilit deplină înțelegere în guvern.

— Comitetul partidului conservator a rămas și după consfătuirea avută Sîmbătă, pe lângă hotărîrea de a nu da nici o știre în ceea ce privește ținuta țării.

Din Albania.

Se anunță din Viena: Ambasadorul Albaniei, Sureya-bey, a spus că în întreaga Albania, e o sărăcie ne mai pomenită.

În țară sunt trei partide. Unul dintre ele voește să pună pe Burhan-Eddin, ca principe al Albaniei, al doilea voește un prinț albanez. Aceste două partide însă nu prea au mulți sprijinitori. Al treilea partid e credincios Principelui Wilhelm, care înapoindu-se în țară, ar fi singurul care ar putea pune capăt stărilor răsturnate din Albania.

Mii de fugari se află în Italia și mai ales în Brindisi și Bari, unde mor de foame. Ei sunt capabili de orice.

Stările în Albania au ajuns a fi cele mai rele.

Dardanellele sunt închise.

Berlin, 29 Sept. — Din Constantinopol se dă oficial de știre, că strîmtorile Dardanellelor sunt acum de tot închise cu mine submarine. Nici corăbiile de negoț nu mai pot trece prin Dardanelle.

Pe Mitropolitul

din Lemberg l'au dus Rușii la Nișni-Novgorod.

Berlin 28. — Aici a sosit știrea, că Mitropolitul greco-catolic din Lemberg, contele Septicki, a fost luat de către Ruși ca prizonier, ducîndu-l la Nișni-Novgorod, în Rusia.

Un nou inamic...

— Colera —

Cetim în „Az Est” de Vineria trecută: „Nouă declarație de războiu a venit la adresa noastră, — după cum ne vestește ministerul de interne (peste treburile din lăuntru ale țării).

„Ca peste tot locul și pretutintindenea, colera însoțește și războiul nostru.

Colera roșie de sînge, și paserea neagră a morburilor lipicioase, sunt frați gemeni. Asta toți o știu, nu miră pe nimenea și așa nu poate spăria pe nimenea. Doar colera e așa un morb, de care te poți feri prin cele mai simple măsuri de curățenie și de cumpănare. Să ne aducem numai aminte, că și în cele două veri trecute s'a strecurat în țară, de pe hotarele războiului balcanic, dar prin o pășire repede și bărbătească, a fost oprită încă la începutul ei.

„Starea lucrului nu e nici azi mai rea, sunt numai 1—2 cazuri; deregătoriile nu vor fi nici azi mai puțin treze ca în trecut și lumea (obștea, publicul) va fi și ea așa de cu băgare de samă, ca în trecut..

Numai în țările celei mai negre murdării, mai e azi colera o primejdie.”

Adevărat.

Oamenii noștri nu au să se sparie de vestea, că ici-colo s'a ivit vre-o îmbolnăvire de coleră pe cîmpiile unde e îngămădită atîta miliție, — căci se vor lua cele mai înțelepte măsuri de prevenire a ei. Numai fiecare om ce-și vrea binele, să țină acele măsuri.

Cel mai puternic leac contra colerei e: curățenia.

Dovadă despre asta avem în faptul, că această boală lipicioasă, nu face stricăciuni aproape deloc în păturile mai luminate ale locuitorilor, ci aproape numai în păturile de jos, cele mai sărace și mai puțin ținătoare la curățenie. Pentru-că microbul (germenul) co-

lerei, nu plutește în aer, ca de pildă germenul ofticeii (a boalei uscate), ci el se lipsește așa de lucruri, și pentru ca să poată face stricăciune, trebuie să ajungă în gură și prin gură să intre în stomac. Acolo, în căldura stomacului apoi, el prinde putere, să înmulțește neînchipuit de repede și apoi potoape pe cel în a cărui stomac și-a putut face cuibul seu. Dacă însă apa ce o bei, o ferbi întii, și apoi o lași să se răcească și numai apoi o bei, — în clo-cotirea apei microbii au murit și nu-ți mai pot face rău. Dacă laptele tot așa îl ferbi întii, prin asta și el se curăță de orice germen rău.

Iar pentru ca alți microbi să nu mai ajungă în apa fiartă ori laptele fert, și nici în alt chip să nu ajungă în gură, — avem nainte de orice mîncare să ne spălăm mîinile bine-bine cu apă curățitoare (desinfec-tătoare).

Dacă curățenia asta e ținută cu toată străduința, — colera nu ne poate face nimic! Dovadă doctorii și îngrijitorii de acest fel de bolnavi, cari umblă printre ei, îi lecuesc, și, ținîndu-se foarte curați și avînd grijă bună cînd mîncă, — trec sănătoși, neatînși, de urita boală.

Nici mîncările de orice fel nu sunt bune. Îndeosebi poamne puțin coapte și alte verdețuri ce pot strica stomacul, — nu e iertat să mîncăm. Căci colera e un morb de stomac și trebuie să avem grijă, ca stomacul să ne fie totdeauna în cea mai bună rînduială, ținut în aceeași rînduială prin mîncări sănătoase și curate.

NOUȚĂȚI

Pentru răniți. Damele Române din loc, la îndemnul nobil al Dnei Dr. Erdelyi, au luat asupra lor sarcina ca de două ori pe săptămînă să dea beuturi răcoritoare și mîncări pregătite în culina lor, — răniților în cea mai mare parte Români, cari zac în spitalul militar din Orăștie. Pentru îndeplinirea acestui scop, s'au format grupuri de cîte patru, cari rînd pe rînd vor îndeplini obligamentul luat asupra lor. Pornirea aceasta a damelor noastre merită toată recunoștința.

Cu stăruință rugăm damele noastre ca cît mai multe să intre în grupa binefăcătoarelor aici înșirate: Dnele: Androne, Banciu, Barițiu, Branga, Bugari, Cion-

tea, Dr. David, Sim. Damian, Dr. Dobo, Dr. Erdelyi, Grădină, Lădariu, Lazaroiu, Dr. Maior, Moța, dșoara Leontina, Muntean, Dr. A. Muntean, de Orbonaș, Robu, Procinchievici, Rațiu, Turdeșan, Sim. Vlad.

Colectele membrilor Reuniunii fem. rom. din comitatul Hunedoarei, pentru răniți. (Continuare): Dna Ella Dr. C. Moldovan din Băiță, o prea frumoasă și mare colecție de albituri.

Dna Valeria Bejan din Mintia, 55 bucăți de albituri.

Dna Lucreția Popovici din Sântindreș, 160 bucăți de albituri.

Dna Aurelia Popovici din Ocoliușul mare, 10 cor.

Dșra Valeria Șinca din Nevoles, 15 bucăți de albituri.

Obiectele colectate sunt mare parte adunate dela harnicele noastre țărance.

Afară de aceste, membrele din Deva cercetînd pe răniții internați din spitalele din Deva, le-a oferit cafea, cozonaci, fructe, țigări și ziare.

Acum să lucrează cu zor la obiecte de iarnă, precum șapci, manchete și diferite obiecte de flanel.

Colectarea în jur urmează.

Elena Pop Hoszu-Longin.

Dela „Crucea Roșie” din Orăștie.

Spitalele din Orăștie sunt pline cu răniți. S'au înștiințat încă peste 100 răniți să vină aici, cari încă vor trebui primiți și îngrijiți. În acest scop mai întii e lipsă de paturi. Pentru a putea rîndui aceste paturi, trebuie tot felul de haine de pat. De aceea sunt rugați locuitorii din comunele din jurul Orăștiei să facă și ei ca în alte părți, să cîntească cît pot mai multe haine de acestea. Sunt mai de lipsă: lepedee de pat, străjace, fețe de perini, perini, țoale de coperit, ștergare (chindeauă), și cîte altele. Preoții, învățătorii sunt rugați să adune din sate aceste haine și să le trimită cît mai îngrabă la Orăștie, să le predea în „Casina română”, edificiul băncii „Ardeleana”.

Avem nădejde că toți oamenii de bine din acest ținut, vor ajuta pe frații lor, cari să întorc acasă dela grea luptă.

Comitetul Crucii roșii în Orăștie.

Colera.

Colera, dușmanul cel mai năpraznic al tuturor, încuibată, de cînd cu războiul și în Ungaria, își va secera, se vede, și ea jertfele, alături de războiu.

Despre cazurile de coleră ivite la noi în țară, au sosit în 28 Sept. următoarele înștiințări la ministeriu:

In 27 Sept. a fost în Sopron 1 caz, în Mezölaborcz (cott. Zemplén) 1, Toketerebes 1, în Dunaszérdahely (cott. Pöjón) 1, în *Budapesta* în spitalul Gellért 8, Micolț 3, și în Dobrișin 2 cazuri de coleră.

— Din Praga se vestește, că un soldat venit acolo de pe cîmpul de luptă cu Rușii, a murit de coleră.

— Din Viena se scrie, că acolo doi soldați veniți de pe cîmpul de bătăe din răsărit, s'au bolnăvit de coleră, afară de aceștia, în 28 Sept. s'au mai bolnăvit doi. In Galiția și Bohemia de asemenea s'au ivit mai multe cazuri de coleră.

Dela primărie. Se dă de știre că „Administrația Armatei“ noastre are lipsă de un număr mai mare de țoale (straie) de cai.

Negustorii din loc se îndrumă a-și înainta ofertele în scris, la cari să se alăture și mustră — „Trainzeugsdepot“-ului ces. și reg. în Klosterneuburg.

Orăștie 25 Sept. 1914.

Andrae, primar.

Baron von dem Busche — și Români din Ardeal.

Cetim în o foaie austroungară din București:

Suntem informați că dl Baron von dem Busche, ministru al Germaniei, se interesează foarte de aproape de soarta Românilor din Ardeal și de întreaga chestiune ardeleană.

Spre a cunoaște mai bine stările, a cerut să-i se arete toate plîngerile de căpetenie ale Românilor de peste Carpați, precum și mijloacele prin cari s'ar putea ajuta ceva. Lămuririle de lipsă i le a dat o persoană ce se ocupă de mult timp cu starea Românilor din Ardeal.

Nu spunem nici un secret dacă adăogăm că privirea Oficiului afacerilor streine din Berlin este îndreptată, — nu de eri numai, — a supra acestei chestiuni arzătoare.

Viriliștii români în comitatul (județul) Făgărașului.

Congregația (conziliul județian) comitatului Făgăraș constă din 87 de membrii viriliști, (adecă cari plătașc mai multă dare) și 87 membrii aleși, de cătră alegători, cari au drept de vot și la alegerile deputaților în deta țării. Afară de aceștia mai sunt membrii pe baza oficiului, care-l ocupă.

Spre orientarea cetitorilor noștri, vom publica la timpul său în întregime listele tuturor membrilor, cari formează congregația comitatului Făgăraș.

Acum deodată dăm numai numele acelor membri români, cari sunt trecuți în lista viriliștilor de

pe anul 1915. Aceștia sunt următorii:

Dr. Ioan Șenchea avocat Făgăraș cu 2236 cor., Dr. Octavian Vasu avocat Făgăraș cu 1041 coroane, Constantin Toma propriet. Făgăraș 765 cor., George Enescu preot Mociul infer. 745 cor., Dr. Iancu Meșianu propriet. Zirnești 654 cor., Ioan Grecu comerciant Făgăraș 628 cor., Dr. Nicolae Șerban adv. și dep. Făgăraș 608 cor., Dr. Liviu Pandrea avocat Făgăraș 558 cor., Dr. Hariton Pralea avocat Șercaia 548 cor., Dr. Dănilă Vasu adv. Făgăraș 540 cor., Dr. George Urdea asessor orf. Făgăraș 532 cor., Dr. Ionel Motoc advoc. Făgăraș 513 cor., Dr. Andreiu Micu adv. Făgăraș 505 cor., George Ghimbășan industriaș, Făgăraș 502 cor., George Giuman prop. și comers. în Paiana mărului 501 cor., Dr. Ilariu Hoardrea avocat Zirnești 482 cor., Dr. Teodor Popescu advoc. Făgăraș 468 cor., Dr. Constantin Moldovan adv. Șercaia 466 cor., Leon Solomon notar Drăguș 461 cor., Nicolae Aron preot Galați Făgăraș 451 cor., Dr. Iuliu Ducian adv. Șercaia 453 cor., Dr. Camil Negrea adv. Făgăraș 432 cor., George Albu comerciant Părău 417 cor., George Vasu jun. preot Voila 413 cor., George Enescu comersant Poiana Mărului 403 cor., Dr. Iuliu Cîrje adv. Făgăraș 386 cor., George Vasu propriet. Voila 346 cor., 29 fil. Al. Belle vice comite Făgăraș 346 cor.

Aceștia sunt viriliștii români, cari vor ajunge în lista de pe anul 1915. Mai sunt și alții în conspect, dar neavînd darea pînă la suma de 340 coroane, nu cred că vor ajunge în listă.

Dacă vor fi unii, a căror dare să urcă peste suma minimală de mai sus, pot reclama pînă la 4 Octomvre a. c. st. n., la comisia cenzurătoare comitatenză.

POSTA REDACȚIEI

Iosif Chie, Széphely. D-ta în 21 a. c. ai trimis pentru 3 înși 9 cor. Pentru Dta deci 3 cor. Acesta este abon. pe sem. I., deci foaia s'a sistat, netrimețînd abon. și pe sem. II. De aceea nu mai primești foaia.

G. Dîtcu, Fizer. Dta ai trimis în Februarie a. c. 2 cor. 50 fil., din acești bani s'a detras 1 cor. 25 fil. pe anul 1913 și numai 1 cor. 25 fil. s'a scotit pentru abon. din 1914 deci foaia e sistată. Vă rugăm pentru a renouă abonamentul.

Petru Miluțiu, Aranyág. Binevoește a ne trimite recipisa postală despre cele 2 cor trimise la I/IX a. c.

Roman Vermeșan, Folya. Nu noi suntem de vină că nu vă merg foile, fără D-tră că vă mutați dintr'un loc în altul și nouă nu ne dați de știre numai atunci cînd am trimis vre-o cîțiva numerii!

Vasile Sîrbu, Szászka. Nr. din 1/14 Sept. s'au gătat. Scuză, nu vi-l mai putem trimite.

Ioan Morocăzau cantor, Gyula-telke. Cît durează războiul „Bobîrnacii“ nu apar.

Mailat Avram, Küküllővár, cu 1-20 fil. nu se poate trimite foaia

de 2-ori pe săptămîină, ci ori numărul de Lunia, ori cel de Joia, dar ambele la nici un caz.

Niculae Urban, Dál, dela noi foile vă merg regulat de cînd ați abonat'o, că nu o primiți, nu știm ce poate fi cauza.

Hîrdoiu Ion N., Alsó-Mező. Binevoește a ne trimite Numărul cu care ați primit foaia la Hosszuvölgy.

George Florian, Talpoș. Dta ne-ai trimis 9.60 fil. ca se trimitem foile la 3 înși, dară că ce fel de foi și la cine se le trimitem, nu ne-ai scris.

Pavel Mujc, Zombrod, dela noi foile merg regulat dela abonare. Că nu le primiți, nu putem ști cauza.

Teran Păun Șolcița și Ioan Silagie, Beriihoii mici. Vă rugăm a ne trimite recipisa postală prin cari ați trimis banii pentru foile comandate.

Ioan Călușer, Gerendkeresztur, Dela noi „Libertatea“ totdeauna merge cu Foaia Inter. Că pentru ce nu vei fi primit'o, noi nu putem ști.

Ioan Vesa, Borossebes. Foile Dtale dela noi merg, ale lui Urs Iosif, merg la Arad, fiindcă acolo le-a cerut se meargă de cînd e la miliție.

Stefan Isac, Nyerö. După cum afirmi în cor., ai trimis în Iunie ab. pentru jumătatea a doua a anului. Deoarece nu te aflăm ca abonent, treimite ori recipisa postală ori vreun număr de fasie sub care ați primit foaia.

Idor Juga, Hesucs. 2.50 fil — 1/III 915 nu putem trimite ambii numerii din „Libertatea“, ci numai de joia cu Foaia interesantă.

Dimitrie Vroși, Temesjenő. Dacă mai trimiți 60 fil, vă trimitem ambii numerii de peste săptămîină. Cu 1.60 fil. nu se poate.

Rista George, Dorgos Nri. restauți uu mai sunt. Prin urmare nu-i puteți primi dela 1 Sept. ci numai dela Nr. 50 de războiu.

Podt Moise, Ujorsova. Pentru 1 cor. 40 fil. nu putem trimite foile în 2 exemplare pînă la anul nou.

Cetește în foaie, că pentru Nr. de joia pînă la anul nou 1 cor. 60 fil. Dacă mai cere și Bulic Adam pînă la anul nou, se mai trimițeti 1 cor. 80 fil.

Vichente Cîmpean, Kristyor. Dta ai plătit în Februarie a. c. 3 cor. abon., prin urmare nu poți fi plătit pe anul întreg cum ne scrii, ci numai pe 6 luni, deci noi cu drept am sistat foaia.

Pavel Crișan, Szentagota, Numerii vechi nu mai avem.

Jepta Chirilă, Peszák 180. Pînă durează războiul nu mai sunt glume

și economii, așadar nici Bobîrnaci nici Spicouri economice.

Ioan Marta, Dulgeri. Bobîrnaci sunt cu 50 fil. pe o jumătate de an, pe cînd foaia de războiu e pe 4 luni cu 1 cor. 60 fil. Pentru Bobîrnaci foaia de războiu nu se trimite. Bobîrnacii pînă ține războiul nu apar.

Ioan Micle, Rinsad. Pentru Bobîrnaci nu se trimite foaia de războiu. Bobîrnaci îi primiți numai după expirarea războiului.

Trăilă Chipiciu, Bojos, Mai trimite 1 cor., căci atunci vine și foaia de războiu pînă la anul nou.

Laichici Petru, Radovic. Bani d-tră încă nu au sosit. — Noi avem un abonent Laichici Petru din Tergovești. D-ta ești? Dar de plătit nu a plătit pe a. 1914 nimic.

Bucur Lupescu, Ibanești. Foile de aceea nu merg fiindcă nu sunteți în regulă cu abonamentul pe semestrul al II. Fiți buni trimiteți banii dacă voiți să căpătați foile.

Anghel Zaharie, Vasláb. Începînd cu Nr. 49 iți sistăm foaia de Joia trimițînd numai pe cea de Lunea, deoarece ce a expirat abonamentul, Bine voește ați îngrijii de rămînerea lui.

Mapa Europei românească,

Harta cea frumoasă în colorii, din care „Librăria“ de aici a vîndut cîte a putut primi la început, — nu se mai află de vînzare.

„Librăria Dr. Bornemisa“ a tras de pe ea clișeu și a tipărit'o în o singură culoare, aproape tot așa mare ca cea originală, — și o vinde în forma asta cu numai 30 fil. și 5 fil. de porto (de tot 35 fil.)

E destul de bună pentru a vedea așezarea țărilor europene în războiu.

Cereți o, trimițînd banii nainte, la „Librăria Dr. Bornemisa“ Orăștie, Szászváros.

10 vagoane de curechiu

am de vînzare. — Mai departe 2 vagoane otavă și 4 de fin.

Pentru Octomvre pot lifera și 4—500 ferii rachiu de prune.

Gara Piski.

A se adresa la:

Androne Faur,

(428) 1—2

Opiski, posta Piski.

Nou!

Dela 1 Octomvre pînă la Anul-Nou

— așadar 3 luni de zile —

dăm »LIBERTATEA« cu următorul preț:

Numărul de Joia, cu „Foaia Interesantă“ împreună, cu **1 cor. 20 fil.**

Numărul de Lunia, dela 1 Oct. pînă la Anul-nou, iar cu **1 cor. 20 fil.**

Cel-ce dară, neavînd foile noastre, voește a întra ca abonat (nainte plătit) nou, să trimiță **cor. 2-40** și va primi foile de acum pînă la Anul-nou tot **de 2-ori pe săptămîină!**

— Rugăm cetiți această vestire și altor cetitori din sat, cari nu au azi aceste foi!

„Atelierul de țesături și cusături românești“ din Orăștie (Szászváros)

dă împrumut:

pentru serate și baluri: *por-turi femeiești*: de Orăștie, Pădureancă și Tulgheș, pentru taxa de folosință a costumului cor. 10 — plus spesele de porto. *Costume de Călușeri* pentru taxa de folosință a unui costum cor. 5 — plus spesele de porto.

Are de vânzare:

costume complete port de Tulgheș à cor. 100 —
costume complete port de Orăștie à cor. 160 —
costume complete port de Pădureancă à cor. 120 —
Primește comande de tot felul și execută după modele din Atelier.
(1134) 12 -

Podoaba de casa,
frumoase și ieftine.

Potrete colorate pe sticlă și așezate în cadre frumoase, după ori-ce fotografie bună sau clișeu.

Icoane lucrate pe sticlă în motive românești, cu sîdef și imitațiuni de mărgăritare, provăzute cu cadre poleite, bronzate ori aurite cu aur veritabil (Ducatem Gold) cea mai splendidă podoabă pentru ori ce casă românească

Tabernacle-Chivoturi, cruci ripide, iconostase în miniatură ca altare de casă cu prețuri foarte ieftine execută prompt și repede, ear comercianților le dă rabat corespunzător.

IOAN BACIU

artist-amator,
în Sajosolymos u. p. Nagysajó.

Frizer nou în Orăștie.

Fac prin aceasta cunoscut onoratului public din loc și jur, că cu ziua de Sîmbătă în 4 Iulie n. — deschid în Orăștie, în drumul țării, lângă prăvălia dlui Corvin, (în fosta prăvălie Jurkovits):

BARBIERIE și FRIZERIE,

arangeată modern și condusă de mine, după ce am praxă îndelungată în țară și străinătate!

Rog onoratul public, inteligență și popor, din loc și jur, a mă cerceta cu încredere

Cu stimă:

Filip Schiop friser.

(10)

THE NATIONAL BANK OF THE REPUBLIC, Chicago, Ill.

Capital și surplus 8 milioane de dollari.
Fonduri peste 30 milioane de dollari.

Singura mare bancă de stat în West, cari își are secție românească.

După depuneri solveste 3% interese.

Trimiteri de bani prin telegram **gratis** 500 coroane

ori sume mai mari trimitem prin telegram fără vre-o suprasolvire, iar banii în ziua următoare îi plătim în țara veche.

Spese pentru telegram nu luăm!

Noi nu numai că promitem, ci banii în ziua următoare îi și plătim primito-ului, pentru că noi banii îi trimitem de-adreptul din Chicago cu telegram. — În vreme ce banii trimiși prin ați bancheri sunt pe cale cu posta la New-York, noi i-am și plătit deja în țară — Trimiterile prin postă, mulțumită unui mod până acum necunoscut, îi plătim în țară cu 4—5 zile mai repede ca ori-și-cine altul. — Cearcă și te vei convinge. — După fiecare trimitere, dăm fiecăruia rețepisul postal original din țară. — Cere coala de trimitere (maniorcă).

THE NATIONAL BANK OF THE REPUBLIC
39 So. La Salle Str. Cornel Monroe, Chicago, Ill.
(Vis-à-vis de Consulatul Austroungar).

(0000) 14 -

„BANCA DE ASIGURARE“
— cea românească —

dela SIBIIU, zisă: »BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE« — face cunoscut marelui obște românești, că în aceste zile grele și pline de primejdii, primește asigurări nu numai contra pagubelor *de foc, de grindină* (baterea pietrii), contra spargerii, etc., — ci și

asigurări asupra vieții

și anume așa, că contractul are putere și pentru timpul de războiu. Plătește adecă — potrivit condițiilor (legătuielilor) din contract, și asigurarea celor căzuți în război ori morți pe urma rănilor ori boalelor căpătate în războiu.

Toți cîți aveți a vă asigura edificiile contra focului, sau nutrețele, — sau cei-ce ați voi să aveți o asigurare asupra vieții pentru ca la caz de moarte, venită din orice primejdie a zilelor acestora rele, — familia să vă capete o sumă oarecare, —

— faceți-vă asigurările la

„Banca Generală de Asigurare“
— cea românească —
din Sibiiu (Nagyszeben).

VINURI

vechi și noi — de vîndut!

Adresați-Vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos), PETRU BENEA, căci Vă trimite numai *vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate!*

Anul 1911. Vinuri vechi:

	Anul 1911	1912
Vin alb — — —	70	60
Rizling — — —	72	62
Roșu de Miniș — 1 00	90	
Carbenet — — 1 10	—	—

Anul 1913. Vinuri noi:

Vin alb — — —	— 46
Rizling — — —	— 48
Șille: — — —	— 50

Rachie de trevere (comină) K. 1.60.
Rachie de comină, specialt. K. 2.20.

Prețurile sunt semnate după litru, în fileri. Vinurile și rachie să expedieze sub îngrijirea proprie, dela 50 litri în sus, cu

ambursă. Vase împrumutate pe timp de 2 luni. Pentru calitatea vinului garantez:

1211) 37 — **PETRU BENEA,**
proprietar de vii în Șiria Világos, (Arad. m.)

MEDICII

recomandă ea foarte potrivit leac contra tusei

KAISER
Caramele pectorale cu cel „3 brazi“.

Milioane de înși le folosesc în contra

TUSEI

răgușelei, guturaiului, flegmei și tusei măgărești. 6100 de atestate autentice de not. publ. garantează efectul sigur.

Sunt bonboane cu un gust foarte plăcut!

Se găsesc în pachete de 20 și 40 fil., și în doze de 40 fil.:

în Orăștie Apot. N. VLAD.
în Dobra Apot. W. UNBE-
RATH, și în alte apotece.

(1242) 28 -

Pentru economi!

Pravuri de îngrășat porcii, vitele cornute, cai, oi și capre, 1 pachet 60 fil. — **Esenții** pentru rum, rachiu, de drojde prune și alte beuturi, precum și pentru pregătirea diferitelor liqueruri. O sticlă 40 fil pentru pregătirea unei litre beutură. — **Pravuri pentru ouatul găinilor**, 1 pachet 30 fil. — **Pravuri contra cloșanilor și a soarecilor**, 60 fil. — **Unsoare galbină pentru păduchi la vite**, 1 cor. — „CHE & G“ pentru închegarea laptelui la prepararea brânzei 1 doză 1 cor. Ajunge pentru 600 litre lapte. — Comandele de 6 cor. să trimit franco. Scriați legibil adresa.

Toate acestea să capătă dela: **CORNEL DEMETER, apotecar în ORĂȘTIE (Szászváros).**

Redactor resp. Ioan Moța.

Editura și tiparul Tipografiei Nouă I. Moța, Orăștie.